

فرم برنامه درسي (Course Plan)

دانشکده .. بهداشت.....

تعداد واحد : ۲ واحد تئوري	نام درس : بهداشت مادر و کودک
مدت زمان ارائه درس :	مقطع : کارشناسي پيوسته ترم ۵
پيش نیاز :	
مسئول برنامه : دکتر قاسمی	

اهداف کلی این درس شامل موارد زیر می باشد :

هدف از ارائه درس بهداشت مادر و کودک آشنائي با مباحث مربوط به مادران و کودکان و ارتقاء سطح سلامت بهداشت این گروه که جزء گروههاي آسیب پذیر جامعه محسوب مي شوند مي باشد. در همین راستا دانشجویان مامائي باید با تغییرات طبيعي جسمي و رواني مادران در دوره بارداري ، بعد از زایمان ، شیردهي و در کل دوره باروري و یائسگي در جهت کنترل حاملگي طبيعي ، ارائه آموزشها و مشاوره لازم ، شناسائي موارد غير طبيعي و پیگیری آن موارد آشنا شوند و در صورت لزوم ارجاع دهند.

❖ هدف كلي

- با PHC و MCH و نقش آنها در سلامت خانواده آشنا باشند.
- با بهداشت و سلامت جسماني ، رواني و اجتماعي زن باردارو نوزاد آشنا باشند.
- گروههاي آسیب پذيرو مسائل بهداشتي مربوط به آنان را بشناسند.
- با اصول بازديد از جامعه و مامائي جامعه نگر آشنائي داشته باشند.

❖ اهداف اختصاصي

دانشجو بايد بتواند:

- اهداف PHC را بيان نمايند.
- اجزاء PHC را بر شمارند.
- هدف از بهداشت مادر و کودک (MCH) را بيان نمايند.
- دامنه فعاليتهاي MCH را شرح دهند.
- نقش PHC و MCH را در سلامت خانواده ، جامعه و توسعه اقتصادي اجتماعي تحليل نمايند.
- مواردی که در مشاوره و بهداشت قبل از ازدواج بايد مورد توجه قرار گیرد ليست نمايند.
- نتايج معاینات بهداشتي و پزشکي لازم قبل از ازدواج را تفسير نمايند.
- بر اساس آزمایشات و معاینات زوجهاي را که نیازمند مشاوره ویژه مي باشند افتراق دهند.
- بهداشت مقاربت و زمان لقاح را شرح دهند.
- عوامل خطر ساز در حاملگي را تجزيه و تحليل نمايند.
- تغييرات جسمي زن باردار را توضیح دهند.
- روشهاي خود مراقبتي دوران بارداري را بيان نمايند.
- نیازهاي اجتماعي زن باردار را شرح دهند.
- مراقبتهاي بهداشتي دوران بعد از زایمان و شیردهي را توضیح دهند.
- آزمایشات روتين دوران بارداري را درخواست نمايند.
- آزمایشات روتين دوران بارداري را تفسير نمايند.
- باتوجه به آزمایشات روتين دوران بارداري وضعيت حاملگي را ارزيابي کنند.
- تغييرات فیزیولوژیک بعد از زایمان را شرح دهند.
- آموزشهاي بهداشتي لازم براي مادران بعد از زایمان را بيان نمايند.
- ورزشها و تمرينات بدني بعد از زایمان را آموزش دهند .
- اهداف آموزش بهداشت را تشریح نمايند.
- اصول آموزش بهداشت را بر شمارند.
- روشهاي آموزش بهداشت را ليست کنند.
- مزایا و معایب انواع روشهاي آموزش بهداشت را مقایسه نمايند.
- فرآیند آموزش به يك مادر را تحليل نمايند.
- يك برنامه بهداشتي در حال اجرا را ارزيابي نمايند.
- درمورد انتخاب روش غير داروئي مناسب کنترل درد زایمان قضاوت نمايند.
- راههاي کنترل عوارض يائسگي را مقایسه نمايند.
- بهترين راه را براي هر فرد در کنترل عوارض يائسگي انتخاب نمايند.
- فرآیند مشاوره را تحليل نمايند.
- مهارتهاي مشاوره را شرح دهند .
- هدف از مشاوره قبل از ازدواج را بيان نمايند.
- فرآیند مشاوره براي يك زوج نابارور ، مادرداري فرزند عقب مانده ذهني ، مادر و پدر در انتظار فرزند و يائسگي و .. را طراحي نمايند.
- مشاوره ژنتيك را تعريف کنند.
- اندیکاسيونهاي مشاوره ژنتيك را ليست نمايند.
- روشهاي تشخيصي در اختلالات ژنتيك را نام ببرند.
- اندیکاسيونهاي موارد راجع مددجو را ليست نمايند.
- انواع گروههاي آسیب پذير را بر شمارند.
- خصوصيات افراد داراي سلامت رواني را شرح دهند .
- افراد داراي عقب ماندگي ذهني را بر اساس بهره هوشي دسته بندي کنند .

- انواع معلولیت را برشمارند.
- فعالیتهای مناسب درجهت ارتقاء سلامت معلولین را لیست کنند.
- حیطه های مختلف بهداشت سالمندان را تبیین نمایند.
- راههای ایجاد نگرش مثبت در خانمهای واقع درسنین باروری جهت استفاده از برنامه های تنظیم خانواده را انتخاب کنند.
- چگونگی گرفتن شرح حال را توضیح دهند.
- موارد لازم هنگام ثبت پرونده های بهداشتی را لیست نمایند.
- عوامل تامین کننده بهداشت جسمی نوزاد را طبقه بندی کنند.
- عوامل تامین کننده بهداشت روانی نوزاد را بیان نمایند.
- مزایا و معایب تغذیه با شیر مادر و سایر شیرها را با یکدیگر مقایسه کنند.
- نحوه استفاده از تغذیه تکمیلی را شرح دهند.
- علت بروز بیماریهای معمول دوره نوزادی را تجزیه و تحلیل نمایند.
- تغییرات مربوط به رشد و تکامل دوران شیر خوارگی را ارزیابی کنند.
- نحوه ایجاد انگیزه و نگرش مثبت در مادران به منظور مراجعات منظم جهت پایش رشد کودک را بیان نمایند.
- برنامه واکسیناسیون روتین از نوزادی تا سن ورود به مدرسه را بیان کنند.
- تغییرات مربوط به رشد و تکامل دوران نوپائی را تجزیه و تحلیل نمایند.
- درباره نوسانات منحنی رشد قضاوت نمایند.
- منحنی رشد نوزادان و کودکان را ترسیم نمایند.
- اهمیت تغذیه صحیح دوران کودکی را شرح دهند.
- عوامل مؤثر در تأمین بهداشت روانی کودک را تجزیه و تحلیل نمایند.
- نقش بهداشت اجتماعی کودک در شکل گیری شخصیت وی را بیان کنند.
- نحوه انجام معاینات دوره ای نوزاد و کودک را شرح دهند.
- عوامل مؤثر در تأمین بهداشت دوران قبل از دبستان را ارزیابی نمایند.
- عوامل مؤثر در تأمین بهداشت دوران دبستان را تجزیه و تحلیل نمایند .
- راههای ایجاد انگیزه در جهت رعایت بهداشت در کودکان سنین مدرسه را انتخاب نمایند..
- نحوه ارزشیابی و پیگیری خدمات بهداشتی مادر و کودک را بصورت پروژه دانشجویی تحلیل کند.

❖ استراتژی آموزشی

- برای دستیابی به اهداف ذکر شده و مشارکت کامل دانشجو از روش بحث گروهی ، حل مسئله ، ارائه کنفرانس توسط دانشجویان و نمایش فیلم بهره گرفته می شود.
- روش آموزش

- سخنرانی، پرسش و پاسخ، برگزاری کارگاه عملی

شرایط اجراء

❖ امکانات آموزشی بخش

- کامپیوتر(برنامه پاورپوینت) - وایت برد و مازیک ، فیلم های آموزشی

❖ آموزش دهنده

- اساتید بخش گروه بهداشت عمومی

منابع اصلی درسی

- ۱-# دستورالعمل های وزارتخانه
- ۲-پارك جي ، اي . پارك ، ك . كليات خدمات بهداشتي « درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی » . مترجم دکتر حسن شجاعی تهرانی . انتشارات دانشگاه علوم پزشکی گیلان . جلد دوم.
- ۳-#پارك جي ، اي . پارك ، ك . كليات خدمات بهداشتي « درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی » . مترجم دکتر حسن شجاعی تهرانی . انتشارات دانشگاه علوم پزشکی گیلان . جلد سوم ۱۳۸۲ فصلهای ۱ و ۳ و ۴ و ۵ .
- ۴-#کانیگهام ، مک دانلد . «چکیده بارداری و زایمان ویلیامز » . ترجمه دکتر طناز ابراهیمی ادیب . انتشارات الباب ، چاپ اول . پائیز ۸۵ .
- 5- Wong , Donnal . Perry , Shannone . " Maternal Child Nursing Care ." 2th ed . Mosby 2006.
-
- 6-#Speroff, leon . Glass H. Kase G . " Clinical Gynecologic Endocrinology and infertility". 6 th . ed . Williams and Wilkins . USA . 2005 . Chapter 10 , 17, 21, 24, 23, 25.
-
- 7- Ryan , Kenneth ." Kistner's Gynecology Principles and Practice". 7 th ed . Chicago . 2006.
-
- 8-Berek, s Janathan . Adashi , Eliy . " NOVAK'S GYNE COLOGY" . 12 th . ed . 2006 . chapter contraception.
-
- 9- Leon , Speroff . Philip , Darney . A clinical guide for contraception . 3 th ed. Lippincott Williams & wilkins . 2008.
-
- 10 Andrews , Gilly . Womens sexual Health . 2 th ed . Tindall. 2008.
-

ارزشیابی

- ❖ نحوه ارزشیابی
- شیوه ارزشیابی پایانی دانشجویان در این درس به صورت ارائه سئوالات ، چهار گزینه ای ، جاخالی و تشریحی خواهد بود.

- ❖ نحوه محاسبه نمره کل
- حضور فعال در کلاس ، شرکت در بحث ها ، مطالعه قبلی راجع به موضوعات مربوطه
- مشارکت در ارائه کنفرانس و یا تکالیف محوله
- کوئیز کلاسی
- شرکت در امتحان پایان ترم
- جمع
- ۵ نمره
- ۵ نمره
- ۵ نمره
- ۸۵ نمره
- ۱۰۰ نمره

❖ مقررات

۱۲

۳

- حداقل نمره قبولی
- تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس

جدول زمانبندی درس

سرفصل مطالب	ساعت ارائه	نحوه ارائه	منابع درسی	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی
کلیات بهداشت مادر و کودک اهداف و اهمیت و دامنه اقدامات آن	۲	پاورپوینت	Wong , Donnal . Perry , Shannone . " Maternal Child Nursing Care ." 2th ed . Mosby 2006. 6-#Speroff, leon . Glass H. Kase G . " Clinical Gynecologic Endocrinology and infertility". 6 th . ed . Williams and Wilkins . USA . 2005 . Chapter 10 , 17, 21, 24, 23, 25.	ویدئو پروژکتور ، کامپیوتر	امتحان کتبی
بهداشت جسمی نوزاد و کودک ، تغذیه از شیر مادر	۲	پاورپوینت	Wong , Donnal . Perry , Shannone . " Maternal Child Nursing Care ." 2th ed . Mosby 2006. 6-#Speroff, leon . Glass H. Kase G . " Clinical Gynecologic Endocrinology and infertility". 6 th . ed . Williams and Wilkins . USA . 2005 . Chapter 10 , 17, 21, 24, 23, 25.	ویدئو پروژکتور ، کامپیوتر	امتحان کتبی
تغذیه مصنوعی، غذاهای کمکی، بهداشت گوارش ، خواب و استراحت آنان .	۲	پاورپوینت	Wong , Donnal . Perry , Shannone . " Maternal Child Nursing Care ." 2th ed . Mosby 2006. 6-#Speroff, leon . Glass H. Kase G . " Clinical Gynecologic Endocrinology and	ویدئو پروژکتور ، کامپیوتر	امتحان کتبی

		<i>infertility". 6 th . ed . Williams and Wilkins . USA . 2005 . Chapter 10 , 17, 21, 24, 23, 25.</i>			
امتحان کتبی	ویدئو ، پروژکتور ، کامپیوتر	<i>Wong , Donnal . Perry , Shannone . " Maternal Child Nursing Care ." 2th ed . Mosby 2006.</i> <i>6-#Speroff, leon . Glass H. Kase G . " Clinical Gynecologic Endocrinology and infertility". 6 th . ed . Williams and Wilkins . USA . 2005 . Chapter 10 , 17, 21, 24, 23, 25.</i>	پاورپوینت	۲	رشد و تکامل نوزاد و کودک،
امتحان کتبی	ویدئو ، پروژکتور ، کامپیوتر	<i>Wong , Donnal . Perry , Shannone . " Maternal Child Nursing Care ." 2th ed . Mosby 2006.</i> <i>6-#Speroff, leon . Glass H. Kase G . " Clinical Gynecologic Endocrinology and infertility". 6 th . ed . Williams and Wilkins . USA . 2005 . Chapter 10 , 17, 21, 24, 23, 25.</i>	پاورپوینت	۲	معاینات دوره ای نوزاد و کودک
امتحان کتبی	ویدئو ، پروژکتور ، کامپیوتر	<i>Wong , Donnal . Perry , Shannone . " Maternal Child Nursing Care ." 2th ed . Mosby 2006.</i> <i>6-#Speroff, leon . Glass H. Kase G . " Clinical Gynecologic Endocrinology and infertility". 6 th . ed . Williams and Wilkins . USA . 2005 . Chapter 10 , 17, 21, 24, 23, 25.</i>	پاورپوینت	۲	انواع پیشگیری و برنامه واکسیناسیون همگانی ایران

		21, 24, 23, 25.			
امتحان کتبی	ویدئو ، پروژکتور ، کامپیوتر	Wong , Donnal . Perry , Shannone . " <i>Maternal Child Nursing Care .</i> " 2th ed . Mosby 2006. 6-#Speroff, leon . Glass H. Kase G . " <i>Clinical Gynecologic Endocrinology and infertility</i> ". 6 th . ed . . Williams and Wilkins . USA . 2005 . . Chapter 10 , 17, 21, 24, 23, 25.	پاورپوینت	۲	بهداشت روانی نوزاد و کودک. نقش بازی در سلامت جسمانی و روانی کودک
امتحان کتبی	ویدئو ، پروژکتور ، کامپیوتر	Wong , Donnal . Perry , Shannone . " <i>Maternal Child Nursing Care .</i> " 2th ed . Mosby 2006. 6-#Speroff, leon . Glass H. Kase G . " <i>Clinical Gynecologic Endocrinology and infertility</i> ". 6 th . ed . . Williams and Wilkins . USA . 2005 . . Chapter 10 , 17, 21, 24, 23, 25.	پاورپوینت	۲	بهداشت اجتماعی کودک ، مراقبت کودک در هنگام برخی از ناراحتی های شایع